

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 9Csp/75/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818202734
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hvastová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:7818202734.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava, v právnej veci žalobkyne: M. Z., H.. XX.XX.XXXX, R. C. XXX XX Č. F. XXX, zastúpenej Mgr. Ivica Štiglitz, advokátka so sídlom Šafárikova 8, 048 01 Rožňava, proti žalovanému MINIHOTOVOST SE, so sídlom Příkop 843/4, Zábřdovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 043 55 211, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, taktó

rozhodol:

I. Súd ukladá zamestnávateľovi Základná škola, Zlatá ulica 2, Rožňava, IČO: 35 543 639, aby sa zdržal výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. 505801 zo dňa 14.08.2017, počnúc od doručenie uznesenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9Csp/75/2018.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia a navrhovala, aby súd vydal uznesenie, ktorým nariadi neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého súd ukladá zamestnávateľovi Základná škola Zlatá ul. č. 2, Rožňava IČO: 35 543 639, aby sa zdržal výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. 505801 zo dňa 14.08.2017, a to až do skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn.: 9Csp/75/2018 a zaviazal žalovaného k náhrade trov konania v rozsahu 100%, a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

2. Uviedla, že jej nárok vyplýva zo Zmluvy o úvere č. 505801 zo dňa 14.08.2017 (ďalej len „zmluva o úvere“), ktorú uzavreli strany sporu a v rovnaký deň aj Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v rovnaký deň pod rovnakým číslom (ďalej len „dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov“). Na základe predmetnej zmluvy o úvere žalobkyňa na Okresnom súde Rožňava podala proti žalovanému žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia s poukazom na absolútnu neplatnosť predmetnej Zmluvy o úvere. Zmluva je neplatná z dôvodu, že veriteľ v konaní žalovaný nemá na území SR povolenie na poskytovanie úveru v zmysle ustanovenia § 20 ods. 1 resp. § 24 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských a iných úveroch, ktoré udeľuje Národná banka Slovenska. Uvedená informácia a skutočnosť o nepovolenom poskytovaní pôžičiek vyplýva aj z upozornenia NBS uverejneného na stránke https://www.nbs.sk/sk/informacie-pre-media/tlacove-spravy/spravy-vseobecne/detail-tlacovej-spravy/_upozornenie-narodnej-banky-slovenska-na-cinnost-spolocnosti-minihotovost-se-ponukajucej-pozicky zo dňa 9.8.2018.

3. Žalobkyňa svojim žalobným návrhom žiada, aby si strany sporu poskytli to, čo si plnili do podania žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia vzhľadom na to, že predmetný právny úkon, z ktorého vznikol zmluvný záväzok žalobkyne je absolútne neplatný.

4. Žalobkyňa predložením listinných dôkazov súdu preukázala, že zaplatila žalovanému spolu sumu vo výške 928,- eur (oproti požičanej istine vo výške 450,- eur). Zo strany žalobkyne došlo k vráteniu požičanej istiny a na strane žalovaného tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 478,- eur. Z dôvodu

absolútnej neplatnosti právneho úkonu nemá žalovaný nárok na ďalšie platby od žalobkyne a z toho istého dôvodu nie je v súlade so zákonom vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne.

5. Žalovaný doručil dňa 5.11.2018 zamestnávateľovi žalobkyne Základná škola Zlatá ul. č. 2, Rožňava Žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy zo dňa 31.10.2018, ktorým žiada zamestnávateľa žalobkyne o vykonanie zrážok zo mzdy k Zmluve č. 505801 zo dňa 14.8.2017 a to až do zaplatenia sumy vo výške 867,94 eur. Vykonávaním zrážok zo mzdy žalobkyne sa však žalovaný prijatím ďalších finančných prostriedkov bude bezdôvodne obohacovať na úkor žalobkyne.

6. Vzhľadom na to, že žalobkyňa má právo na vyplatenie mzdy v plnej výške a na to, že zmluvný záväzok medzi stranami, ktorý už zanikol uhradením istiny úveru, žalobkyňa má za to, že jej návrh na vydanie neodkladného opatrenia za účelom znemožnenia výkonu zrážok z jej mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov do skončenia konania vo veci samej je dôvodný.

7. Doručením žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 31.10.2018 a jeho samotným výkonom zrážky zo mzdy v prospech žalovaného môže žalobkyňa jej zamestnávateľ zrážať ďalšie sumy. Bez poskytnutia súdnej ochrany vydaním neodkladného opatrenia by došlo k ďalšiemu nezákonnému navyšovaniu bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobkyne a zároveň k hrubému porušeniu základného ľudského práva žalobkyne vlastniť majetok a práva na mzdu.

8. Z uvedených skutočností vyplýva, že v predmetnej veci sú splnené materiálne predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a preto žalobkyňa navrhovala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žiada zabezpečiť ochranu svojich majetkových práv a práva na súdnu ochranu. Poukázala tiež na skutočnosť, že oproti trvajúcemu porušovaniu jej základného ľudského práva vlastniť majetok a práva na výplatu mzdy, má za to, že práva žalovaného nebudú neodkladným opatrením obmedzené.

9. Okrem uvedeného žalobkyňa uviedla, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi účastníkmi konania je neplatná z dôvodu, že v zmysle ustanovenia § 551 OZ nespĺňa podstatnú zákonnú náležitosť pre jej platnosť, a to súhlas dlžníka s vykonaním zrážok z jeho mzdy, ako aj rozsah vykonaných zrážok. Dohodou o zrážkach zo mzdy taktiež nie je možné zabezpečiť budúcu pohľadávku. Dojednaním, ktorým sa zabezpečuje budúca pohľadávka je zmluvnou podmienkou v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 OZ, a to aj z dôvodu, že sa také dojednanie odchyľuje od § 551 OZ v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 a § 54 ods. 1 OZ). Dohoda môže nadobudnúť účinnosť len ak je pohľadávka zročná a zrážky možno vykonať až po zročnosti veriteľovej pohľadávky. Uvedené závery sú obsahom už ustálenej judikatúry obsiahnuté v súdnych rozhodnutiach súdov prvej inštancie, odvolacích súdov a Najvyššieho súdu SR.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. V prejednávanej veci bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia po podaní žaloby, preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné považovať za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podané po začatí konania.

16. Účelom neodkladných opatrení po začatí konania je potreba neodkladnej úpravy pomerov strán sporu do času definitívnej právnej (súdnej) ochrany. Predpokladom nariadenia neodkladných opatrení je: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t. j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, 3. preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej.

17. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení nariaďovaných počas konania vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie.

18. Pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku neodkladného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov; t.j. či ide o zásah primeraný.

19. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP súd vychádza z jeho vymedzenia uvedeného v návrhu a skúma, či je dostatočne odôvodnený a skutkové okolnosti, vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia.

20. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou: smlouvou o úveru č. 505801, uzavretou medzi stranami sporu zo dňa 14.08.2017, dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 14.08.2017, spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou zo dňa 14.08.2017, úplným výpisom z Obchodného rejstříku, vedeného Krajským súdom v Brně ohľadom žalovaného, upozorením Národnej banky Slovenska uverejneného na stránke https://www.nbs.sk/sk/informacie-pre-media/tlacove-spravy/spravy-vseobecne/detail-tlacovej-spravy/_upozornenie-narodnej-banky-slovenska-na-cinnost-spolocnosti-minihotovost-se-ponukajucej-pozicky zo dňa 9.8.2018, žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 31.10.2018, listinnými dôkazmi o zaplatení finančných prostriedkov žalobkyňou na úhradu úveru v sume po 128,- eur za obdobie od septembra 2017 do marca 2018 a o úhrade 32,- eur dňa 15.09.2017, v celkovej sume 928,- eur.

21. Zo smlouvy o úveru č. 505801 uzavretej medzi stranami sporu zo dňa 14.08.2017 vyplýva, že poskytnutá čiastka úveru bola 450,- eur, poplatok za poskytnutie úveru (odmena) 128,- eur, deň splatnosti 11.09.2017, doba trvania spotrebiteľského úveru 28 dní, celková čiastka, ktorú spotrebiteľ má zaplatiť 578,- eur, ročná percentuálna miera nákladov 2513,26 %.

22. Z dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 14.08.2017 vyplýva, že strany sporu uzavreli dohodu o zrážkach zo mzdy k zabezpečeniu pohľadávky z úverovej zmluvy č. 505801 v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka. Z článku I. predmetnej dohody vyplýva, že žalovaný má pohľadávku voči dlžníkovi - žalobkyňi na základe zmluvy o revolvingovom úvere číslo 505801 vo výške 578,- eur. Žalobkyňa predmetnú sumu sa zaviazala splatiť do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru, na účet žalovaného a zároveň v zmysle článku 18 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, sa zaviazala v prípade omeškania s úhradou dlhu, k úhrade zákonného úroku z omeškania v sadzbe určeného v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., v znení neskorších predpisov, k úhrade zmluvnej pokuty za omeškanie so splátkou úveru a to vo výške 0,15 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania a k úhrade dlžnej pokuty paušálnych nákladov spojených s upomienkou vo výške 3,- eur za každú začatú upomienku. V zmysle článku 2 predmetnej dohody je uvedené, že dlžník súhlasí s tým, aby sa uspokojenie pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby jeho zamestnávateľ zrážal mesačne z jeho mzdy a uhrádzal dané zrážky na účet veriteľa až do riadneho uhradenia pohľadávky dlžníka uvedenej v článku 1 tejto dohody.

23. Z listinných dôkazov predložených žalobkyňou o zaplatení splátok na úhradu čerpaných finančných prostriedkov žalobkyňou v sume po 128,- eur za obdobie od septembra 2017 do marca 2018 a o úhrade 32,- eur dňa 15.09.2017 vyplýva, že pre žalovaného uhradila celkovú sumu 928,- eur.

24. Zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 31.10.2018, doručenej zamestnávateľovi žalobkyne dňa 05.11.2018 vyplýva, že žalovaný žiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne, na základe zmluvy o úvere č. 505801.

25. Po oboznámení sa s obsahom listinných dôkazov predložených žalobkyňou súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. osvedčenie nároku, ktorému sa má navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť ochrana, osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, ako aj preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej.

26. Žalobkyňa sa neodkladným opatrením domáha ochrany pred neoprávneným zásahom do svojho majetku, ktorým má dôjsť zrážkami z jej mzdy, pričom nemá iné právne ani faktické možnosti zabrániť vykonávaniu ďalších zrážok zo mzdy.

27. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom záväzkového práva. Voči platiteľovi mzdy je účinná, keď mu bola predložená. Dohoda o zrážkach zo mzdy zaniká, akonáhle pohľadávka veriteľa je splnená alebo, keď dlžník prestane poberať mzdu. Výkon zrážok zo mzdy podľa dohody zmluvných strán o zrážkach zo mzdy môže pozastaviť len súd, ktorý platiteľovi mzdy neodkladným opatrením môže uložiť povinnosť nevykonávať zrážky podľa účastníkmi uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy.

28. Žalobkyňa v danom prípade osvedčila danosť nároku. Z listinných dôkazov ňou predložených vyplýva, že so žalovaným je v zmluvnom vzťahu na základe zmluvy o úvere č. 505801 zo dňa 14.08.2017. Žalobkyňa podanou žalobou vo veci samej spochybňuje platnosť tejto zmluvy, namieta jej absolútnu neplatnosť z dôvodu, že žalovaný nedisponuje povolením od Národnej banky SR na poskytovanie spotrebiteľských úverov, iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov, čo preukázala predložením upozornenia Národnej banky SR. V danom prípade z obsahu zmluvy vyplýva, že žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 450,- eur, ktorý bol splatný 11.09.2017, teda doba trvania úveru bola 28 dní. Z toho vyplýva, že predmetná zmluva o úvere nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko úver mal byť splatený v lehote nepresahujúcej tri mesiace, avšak žalovaný v zmysle ust. § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch má postavenie tzv. iného veriteľa. V zmysle § 24 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa však aj na túto zmluvu o úvere vzťahujú taxatívne stanovené ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

29. Medzi stranami sporu bola vyhotovená dohoda o zrážkach zo mzdy ako samostatná dohoda v rovnaký deň ako zmluva o úvere. Žalobkyňa osvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, spočívajúcej v zásahu do jej majetku bez súdneho prieskumu zmluvy v rozpore s ochranou spotrebiteľa, nakoľko z predložených listinných dôkazov žalobkyňou vyplýva, že na úhradu úveru za obdobie od septembra 2017 do marca 2018 uhradila sumu 928,- eur, pričom úver čerpala v sume 450,- eur. Vychádzajúc z obsahu zmluvy o úvere žalovaný nepovažuje dlh za splnený, preto žiadosťou doručenou zamestnávateľovi žalobkyne dňa 05.11.2018 žiada o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne. Z dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá tvorí súčasť súdneho spisu vyplýva, že žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 450,- eur, pričom pohľadávky žalovaného voči žalobkyňi - dlžníkovi zabezpečené Dohodou o zrážkach zo mzdy sú tvorené úverom, odmenou za úver v sume 128,- eur, v prípade omeškania so splnením dlhu úrokmi z omeškania, zmluvnou pokutou vo výške 0,15 % denne z dlžnej sumy a zmluvnou pokutou vo forme paušálnej náhrady nákladov spojených s upomienkou vo výške 3,- eur za každú zaslanú upomienku.

30. Žalobkyňa istinu úveru už uhradila, napriek tomu celková výška peňažných prostriedkov, ktoré žalobkyňa má uhradiť žalovanému v dohode nie je uvedená. Napriek tejto skutočnosti však zamestnávateľ žalobkyne na základe doručenej žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy má povinnosť realizovať zrážky zo mzdy žalobkyne. Zrážky zo mzdy tak by boli vykonávané bez kontroly (aj súdnej) správnosti a dôvodnosti celkovej zrazenej sumy. Žalobkyňa môže realizáciu zrážok zo mzdy zastaviť iba podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia.

31. Je zrejmé, že dohoda o zrážkach zo mzdy slúži ako zabezpečovací prostriedok v rámci úverovej zmluvy, ktorej podmienky v danom prípade neboli predmetom posúdenia súdom. Táto skutočnosť vyvoláva potrebu ex officio súdneho preskúmania z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže sám vyhodnotiť. Realizácia zrážok zo mzdy na základe takejto dohody je v rozpore s verejným poriadkom, keďže je značná pravdepodobnosť, že táto vychádza z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. z absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy namietanej žalobkyňou. Práve táto skutočnosť osvedčuje právo žalobkyne napriek tomu, že toto ešte nebolo predmetom dokazovania vo veci samej.

32. Za situácie, kým otázka (ne)platnosti úverovej zmluvy a dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 14.08.2017 nie je vyriešená, ktoré súd má posúdiť ako predbežnú otázku v konaní o žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia, je potrebné zabezpečiť ochranu práv žalobkyne nariadeným neodkladným opatrením, preto súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v zmysle § 325 ods. 1, 2 písm. d) CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie na Krajský súd v Košiciach cestou tunajšieho súdu do 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia uznesenia.